

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN, GEZIN

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Grondwettelijk Hof: de prejudiciële vraag betreffende artikel 8, §1, eerste lid, 1° van het Groeipakketdecreet van 2018, gesteld door de arbeidsrechtbank te Gent, afdeling Sint-Niklaas.

Samenvatting

Deze mededeling betreft een kennisgeving aan de Vlaamse Regering van de prejudiciële vraag betreffende artikel 8, §1, eerste lid, 1° van het Groeipakketdecreet van 2018, gesteld door de arbeidsrechtbank te Gent, afdeling Sint-Niklaas, en van de beslissing tussen te komen in deze procedure voor het Grondwettelijk Hof.

Bijlage: kennisgeving van 12 december 2023 van de griffie van het Grondwettelijk Hof

1. Voorafgaand

Door de griffier van het Grondwettelijk Hof werd aan de minister-president van de Vlaamse Regering bij aangetekende brief van 12 december 2023 in kennis van de prejudiciële vraag betreffende artikel 8, §1, eerste lid, 1° van het Groeipakketdecreet van 2018, gesteld door de arbeidsrechtbank te Gent, afdeling Sint-Niklaas.

Door de griffie werd in deze brief meegedeeld dat de Vlaamse Regering over vijfenveertig dagen beschikt, vanaf de ontvangst van de brief, om eventueel – bij ter post aangetekende zending – een memorie in te dienen betreffende deze zaak. Deze termijn verstrijkt in casu op 29 januari 2024.

2. Samenvatting van de zaak en de gestelde prejudiciële vraag

Ik heb beslist om tussen te komen in deze procedure voor het Hof, en wel om de redenen die hieronder worden toegelicht.

2.1. Samenvatting van de zaak, uitgesproken op 8 november 2023 door de arbeidsrechtbank te Gent, afdeling Sint-Niklaas

Eisende partij en haar 2 kinderen verkregen in 2018 een verblijfsrecht in België op basis van gezinshereniging, gelet op de wettelijke samenwoning van eisende partij met een Belg sinds 2017. Op basis hiervan ontstond een recht op Groeipakket voor de kinderen.

Bij beslissing van 30 juni 2022 beëindigde de Dienst Vreemdelingenzaken het verblijfsrecht van eisende partij en haar kinderen op grond van artikel 42quater §1 van de Vreemdelingenwet. De Dienst Vreemdelingenzaken haalde in die context aan dat eisende partij in 2019 afzonderlijk ging wonen zonder minstens 3 jaar wettelijk te hebben samengewoond met de Belg en dat ze evenmin al 5 jaar in België verbleef. Het annulatieberoep dat eisende partij hiertegen aantekende bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen werd op 19 januari 2023 verworpen.

Intussen besliste de uitbeter van het Groeipakket op 9 augustus 2022 - in navolging van de beslissing van de Dienst Vreemdelingenzaken - het Groeipakket voor de kinderen stop te zetten vanaf 1 juli 2022. Er werd gewezen op het gebrek aan verblijfsrecht in België en het niet voldoen aan de nationaliteitsvoorwaarde.

Eisende partij kon zich hier niet mee verzoenen en tekende administratief beroep aan tegen deze beslissing bij de geschillencommissie van verwerende partij. Het beroep werd afgewezen als ongegrond.

Het is tegen deze afwijzing dat eisende partij onderhavig beroep aantekent.

2.2 Prejudiciële vraag

"Schendt artikel 8, §1, 1° van het Decreet van 27 april 2019 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid de artikelen 10 en 11 van de Grondwet doordat een kind, zonder bewezen Belgische nationaliteit, dat meer dan 3 maanden in België mag verblijven recht heeft op gezinsbijslagen terwijl een kind, zonder bewezen Belgische nationaliteit, dat minder dan 3 maanden in België mag verblijven geen recht heeft op gezinsbijslagen."

3. Eventuele tussenkomst van de Vlaamse Regering bij het Grondwettelijk Hof

Gelet op de brief van de griffier bij het Grondwettelijk Hof rijst de vraag of de Vlaamse Regering er belang bij heeft om in de hangende procedure tussen te komen.

In uitvoering van omzendbrief VR 2009/23 van 16 januari 2009 betreffende het Grondwettelijk Hof, stel ik voor om tussen te komen in deze zaak bij het Grondwettelijk Hof en wel om de volgende redenen:

Sedert de inwerkingtreding van het Groeipakketdecreet van 2018 op 1 januari 2019:

- blijft een rechtgevend kind dat geboren is vóór 1 januari 2019 en voor wie het recht op kinderbijslag overeenkomstig de kinderbijslagreglementering is geopend op 31 december 2018, recht geven op kinderbijslag als aan de voorwaarden vermeld in artikel 8 Groeipakketdecreet van 2018 is voldaan;
- bepaalt dit artikel 8 van het Groeipakketdecreet van 2018 in §1, 1° dat een kind recht heeft op gezinsbijslagen als het zijn woonplaats heeft in het Nederlandse taalgebied;
- wordt onder woonplaats verstaan de plaats waar de persoon in de bevolkingsregisters is ingeschreven als hebbende aldaar zijn hoofdverblijf en, bij gebrek daaraan, de verblijfplaats van de persoon (cf. artikel 3, § 1, 49° Groeipakketdecreet van 2018 juncto artikel 32, 3° Gerechtelijk Wetboek)
- bepaalt artikel 8, §1, 1° van het Groeipakketdecreet van 2018 echter ook dat het kind van wie het bewijs niet wordt geleverd dat het de Belgische nationaliteit bezit, toegelaten of

gemachtigd moet zijn om in het Rijk te verblijven of er zich te vestigen overeenkomstig de Vreemdelingenwet;

- wordt in datzelfde artikel 8, §1, 1° van het Groeipakketdecreet van 2018 verduidelijkt dat voor de toepassing van het decreet een attest van immatriculatie geen toelating of machtiging vormt in de zin van de hierboven aangehaalde bepaling.

De rechtbank stelt dat uit de voorbereidende werkzaamheden en de bewoordingen van artikel 8, §1, 1° van het Groeipakketdecreet van 2018-inzonderheid de toevoeging inzake het attest van immatriculatie-blijkt dat (het antwoord op) de vraag of eisende partij en haar kinderen al dan niet in België mogen verblijven niet bepalend is om uit te maken of er recht is op een Groeipakket. Wel bepalend is (het antwoord op) de vraag of eisende partij en haar kinderen langere tijd in België mogen verblijven.

In die zin verschilt de regelgeving inzake het Groeipakket, volgens de rechtbank, van de voormalige regeling inzake de gewaarborgde gezinsbijslag. Artikel 1, 8ste lid van de wet van 20 juli 1971 tot instelling van gewaarborgde gezinsbijslag stelde voor het toekennen van gezinsbijslagen - in tegenstelling tot artikel 8, §1, 1° van het Groeipakketdecreet van 2018- niet als voorwaarde dat men over een verblijfsvergunning moest beschikken die geldig was voor een bepaalde duur/ minimumduur.

Aangezien eisende partij en haar gezin niet over dergelijk duurzaam verblijfsrecht beschikten, was er overeenkomstig artikel 8, §1, 1° van het Groeipakketdecreet van 2018 geen recht op een Groeipakket.

De rechtbank komt tot dit oordeel op grond van de bepalingen van de wet zelf en de voorbereidende werkzaamheden. Ze weerhoudt hierbij geen elementen uit de Toelichtingsnota 2bis zodat een onderzoek naar de waarde van deze nota zich bijgevolg niet opdringt. De argumentatie van partijen dienaangaande behoeven dan ook geen antwoord.

De arbeidsrechtbank stelt dan de vraag of deze interpretatie van artikel 8, §1, 1° van het Groeipakketdecreet van 2018-volgens hetwelk een duurzaam verblijf is vereist -verenigbaar is met het gelijkheidsbeginsel.

Ze stelt dat ze het argument van eisende partij volgt, nl. dat de bewuste interpretatie leidt tot een verschillende behandeling van vergelijkbare categorieën van personen, zonder objectieve en redelijke verantwoording. Ze betoogt dat een prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof zich opdringt.

De rechtbank voegt hier nog aan toe dat in weerwil van hetgeen verwerende partij voorhoudt, er immers effectief sprake is van vergelijkbare categorieën van personen - zijnde personen die in België mogen verblijven en tijdens dit verblijf kosten maken die verbonden zijn aan het grootbrengen, opvoeden en onderhouden van kinderen - die niettemin verschillend worden behandeld naargelang de duurzaamheid van hun verblijf in België.

Dat in het verleden door het Grondwettelijk Hof werd beslist dat de wetgever gewaarborgde gezinsbijslag mag voorbehouden aan personen die verondersteld zijn definitief of op zijn minst voor een betekenisvolle duur in België gevestigd te zijn, brengt voor de rechtbank niet met zich mee dat ook in het kader van het Groeipakket een dergelijke voorwaarde zonder meer gerechtvaardigd is. Het Grondwettelijk Hof kwam immers tot die beslissing "gelet op het niet-contributieve karakter van het residuaire stelsel van de gewaarborgde gezinsbijslag, dat wordt gefinancierd door de overheid en niet door bijdragen" en gaf daarnaast in meerdere arresten te kennen dat het stelsel van gewaarborgde gezinsbijslag en dat van de kinderbijslag aan verschillende doelstellingen beantwoorden en op een verschillende wijze worden gefinancierd: terwijl het stelsel van de kinderbijslag beschouwd wordt als een verzekeringsstelsel dat door bijdragen wordt gefinancierd, strekte het stelsel van de gewaarborgde gezinsbijslag ertoe het mogelijk te maken dat het kind dat de kinderbijslag niet kan genieten niettemin een uitkering kan genieten die door de Staat of door

de Rijksdienst voor kinderbijslag voor werknemers wordt gefinancierd. Men kan de rechtspraak inzake de gewaarborgde gezinsbijslag dan ook niet zonder meer toepassen op het Groeipakketdecreet van 2018 aangezien dit decreet het onderscheid tussen "gewone" en "gewaarborgde" gezinsbijslag ophief.

In de rand merkt de rechtbank op dat een attest van immatriculatie wel volstaat voor bijvoorbeeld niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. Hun (precair) recht om voorlopig op het grondgebied te verblijven in afwachting van de definitieve beslissing over de verblijfsaanvraag geeft met andere woorden wel recht op gezinsbijslag gedurende de verblijfsaanvraag en de schorsende beroepsprocedure. Een "relatief gestabiliseerd verblijf in België" blijkt dan ook geen absolute voorwaarde te zijn.

In casu wringt voor de arbeidsrechtbank het verschil in behandeling daarenboven nog meer omdat eisende partij wel onbeperkt toelating had tot de arbeidsmarkt en ook effectief werkte en dus bijdragen betaalde.

In die context oordeelt de arbeidsrechtbank - alvorens verder ten gronde te oordelen – dat het aangewezen is om volgende prejudiciële vraag te stellen aan het Grondwettelijk Hof:

"Schendt artikel 8, §1, 1° van het Decreet van 27 april 2019 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid de artikelen 10 en 11 van de Grondwet doordat een kind, zonder bewezen Belgische nationaliteit, dat meer dan 3 maanden in België mag verblijven recht heeft op gezinsbijslagen terwijl een kind, zonder bewezen Belgische nationaliteit, dat minder dan 3 maanden in België mag verblijven geen recht heeft op gezinsbijslagen."

Uit het voorgaande blijkt de wil van de Vlaamse decreetgever om het recht op gezinsbijslagen enkel toe te kennen aan kinderen die toegelaten en gemachtigd zijn om in België te verblijven of er zich te vestigen overeenkomstig de wet van 15 december 1980, waarbij een objectief te verantwoorden onderscheid wordt gemaakt ten aanzien van kinderen die niet toegelaten of gemachtigd zijn.

Gelet op het voorgaande acht ik dat er reden is om tussen te komen in deze zaak aangaande de prejudiciële vraag betreffende artikel 8, §1, eerste lid, 1° van het Groeipakketdecreet van 2018.

Als bijlage vindt u een kopie van de kennisgeving van de prejudiciële vraag aan de minister-president van de Vlaamse Regering.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS